

JUDECĂTORIA EDINEȚ
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Republica Moldova, MD-4601, or. Briceni, str. Independenței, 5
email: jbr@justice.md, Tel: /+373 247/ 26076
<https://jed.instante.justice.md/>

eu ow

Nr. 2562 din 24.02.25

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ a RM
Mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu nr. 28

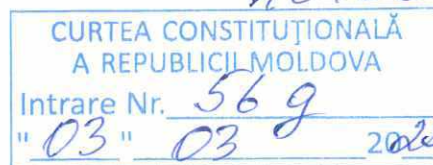
Judecătoria Edineț, sediul Briceni Vă expediază copia dosarului contravențional nr. 4-131/2024 (nr. electronic 4-24084630-28-4-31072024) la cererea contravenientului Corpaci Filaret, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cauzei contravenționale de învinuire a lui Corpaci Filaret în comiterea contravenției prevăzută de art. 318 alin. (1) Cod contravențional.

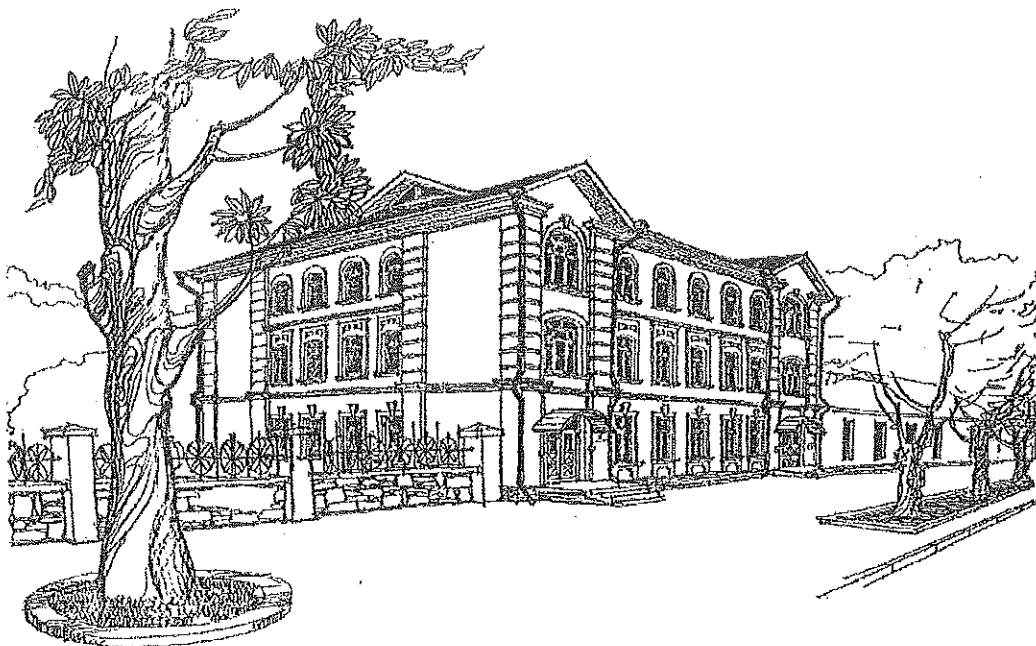
Anexă: copia materialului 4-131/2024 pe 68 file.

Judecătorul
Judecătoriei Edineț

Ghenadie Comerzan

Ex: Cristina Gojan

**Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
a prevederilor art. 318, alin. (1) Cod contravențional**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

A.1. Persoană fizică

1. Corpaci

2. Filaret

A.3. Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu: Judecătoria Edineț/sediul Briceni/

2. Judecător: Ghenadie Comerzan

4. Adresa instanței de judecată: or. Briceni, str. Independenței, nr. 5

5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată: 0247 26076; jbr@justice.md

42

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

Pe rolul Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) se află la examinare cauza contravențională în privința lui Corpaci Filaret, în baza art. 318, alin. (1) Cod contravențional - neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată, și anume a pe motiv că Corpaci Filaret nu execută titlul executoriu nr. 2-254/20 din 03.11.2021 emis de Judecătoria Edineț (sediul Briceni) privind încasarea în beneficiul lui Cebanaș Gheorghe a sumei de 1000 lei prejudiciu moral, 2500 lei cheltuieli de asistență juridică și cheltuieli de transport 670 lei, în total 4 170 lei.

astă parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

C. Obiectul sesizării³

Obiectul sesizării îl constituie prevederile art. 318, alin. (1) Cod contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 318, alin. (1) Cod Contravențional, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

În viziunea autorului sesizării norma juridică în cauză nu corespunde exigențelor de claritate și previzibilitate, nefiind clar dacă aceasta se aplică doar în cazul *neexecutării totale* a unei hotărîri judecătorești sau poate fi aplicată și în cazul cînd hotărîrea judecătorească *este executată parțial*, însă din motive neimputabile debitorului.

La moment Corpaci Filaret a executat parțial Titlul executoriu nr. 2-254/20 din 03.11.2020 emis de către Judecătoria Edineț (sediul Briceni).

Astfel, din suma totală de 4 170 lei am executat 2520 lei, restanța la moment constituie 1650 lei.

Respectiv, mai mult de 60 % din sumele reflectate în titlul executoriu au fost executate de către mine în folosul creditorului Cebanaș Gheorghe.

Și în continuare, Corpaci Filaret își manifestă intenția de a executa această hotărîre, dar în limitele surselor de venit disponibile și pe măsura apariției lor.

După cum rezultă din informația prezentată de Serviciul Fiscal de Stat, Corpaci Filaret nu a obținut venit impozabil în anul 2024, iar conform certificatului eliberat de Primăria sat. Cotiujeni, r-nul Briceni, rezultă că la moment nu este încadrat în câmpul muncii, situația materială este grea, soția fiind invalid de gradul III.

Prevederile contestate se aplică la soluționarea cauzei contravenționale, iar Curtea Constituțională dispune de competență *rationae materiae* pentru a examina excepția de neconstituționalitate, prin prisma prevederilor art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituție.

³ Această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale *rationae materiae*. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

În conformitate cu prevederile art. 318, alin. (1) Cod Contravențional, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

În viziunea autorului sesizării norma juridică în cauză nu corespunde exigențelor de *claritate* și *previzibilitate*, nefiind clar dacă aceasta se aplică doar în cazul neexecutării totale a unei hotărîri judecătorești sau poate fi aplicată și în cazul cînd hotărîrea judecătorească este executată parțial, însă din motive neimputabile debitorului.

La moment Corpaci Filaret a executat parțial Titlul executoriu nr. 2-254/20 din 03.11.2020 emis de către Judecătoria Edineț (sediul Briceni).

Astfel, din suma totală de 4 170 lei am executat 2520 lei, restanța la moment constituie 1650 lei.

Respectiv, mai mult de 60 % din sumele reflectate în titlul executoriu au fost executate de către mine în folosul creditorului Cebanaș Gheorghe.

Și în continuare, Corpaci Filaret își manifestă intenția de a executa această hotărîre, dar în limitele surselor de venit disponibile și pe măsura apariției lor.

După cum rezultă din informația prezentată de Serviciul Fiscal de Stat, Corpaci Filaret nu a obținut venit impozabil în anul 2024, iar conform certificatului eliberat de Primăria sat. Cotiujeni, r-nul Briceni, la moment Corpaci Filaret nu sunt încadrat în cîmpul muncii, situația materială este grea, soția fiind invalid de gradul III.

În viziunea autorului seizării prevederile art. 318, alin. (1) Cod Contravențional contravin prevederilor art. 46, 26 și 20 din Constituție

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

Articolul 26

Dreptul la apărare

⁴În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Astfel, norma juridică din cuprinsul art. 318, alin. (1) Cod contravențional nefiind clară și previzibilă privează autorul sesizării de posibilitatea de a se apăra împotriva acuzației aduse învinuirea în privința sa nefiind clară, iar lipsa clarității învinuirii privează autorul sesizării de posibilitatea realizării efective a dreptului la apărare.

În același timp, autorul sesizării consideră că prin încălcarea dreptului la apărare, acestuia i se încalcă și dreptul la acces la justiție.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

În conformitate cu prevederile art. 318, alin. (1) Cod Contravențional, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale.

În viziunea autorului sesizării norma juridică în cauză nu corespunde exigențelor de *claritate* și *previzibilitate*, nefiind clar dacă aceasta se aplică doar în cazul *neexecutării totale* a unei hotărîri judecătorești sau poate fi aplicată și în cazul cînd hotărîrea judecătorească *este executată parțial*, însă din motive neimputabile debitorului.

Țin să menționez, că la moment Corpaci Filaret a executat parțial Titlul executoriu nr. 2-254/20 din 03.11.2020 emis de către Judecătoria Edineț (sediul Briceni).

Astfel, din suma totală de 4 170 lei s-a executat 2520 lei, restanța la moment constituie 1650 lei.

Respectiv, mai mult de 60 % din sumele reflectate în titlul executoriu au fost executate de către Corpaci Filaret în folosul creditorului Cebanaș Gheorghe.

Și în continuare, Corpaci Filaret își manifestă intenția de a executa această hotărîre, dar în limitele surselor de venit disponibile și pe măsura apariției lor.

După cum rezultă din informația prezentată de Serviciul Fiscal de Stat, Corpaci Filaret nu a obținut venit impozabil în anul 2024, iar conform certificatului eliberat de Primăria sat. Cotiujeni, r-nul Briceni, la moment Corpaci Filaret nu sunt încadrate în cîmpul muncii, situația materială este grea, soția fiind invalid de gradul III.

Prevederile contestate se aplică la soluționarea cauzei contravenționale, iar Curtea Constituțională dispune de competență *rationae materiae* pentru a examina excepția de neconstituționalitate, prin prisma prevederilor art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituție.

Din prevederile art. 46 din Constituție rezultă:

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

astă parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul ai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă șa în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește irea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerința și scopul legitim urmărit; afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile mentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

În conformitate cu art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

ARTICOLUL 1 Protecția proprietății

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.

În conformitate cu art. 4 din Constituție, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu pactele și celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

În ceea ce privește aplicarea art. 4 din Constituție, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 55 din 14.10.1999 privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a statuat că: „[...] această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând mai întâi, că organele de drept [...] sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional, acordând în caz de neconcordanță prioritate prevederilor internaționale”.

În aceeași ordine de idei, în Hotărârea nr. 10 din 16.04.2010 pentru revizuirea Hotărârii nr. 16 din 28.05.1998 „Cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția Republicii Moldova în redacția Hotărârii nr. 39 din 9 iulie 2001”, Curtea Constituțională a menționat că: „[...] practica jurisdicțională internațională [...] este obligatorie pentru Republica Moldova ca stat care a aderat la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și libertăților fundamentale”.

În conformitate cu pct. 1 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 3 din 09.06.2014, Convenția Europeană și Protocoalele adiționale la ea (nr. 1,2,3,4,5,6,7,8 și 11) constituie tratate internaționale la care Republica Moldova este parte, la aplicarea cărora instanțele judecătorești urmează să țină cont de prevederile art. 4 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, de prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova” din care rezultă că, Convenția Europeană constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și, respectiv, prevederile ei trebuie aplicate direct ca o oricare altă lege a Republicii Moldova, ultima avînd prioritate față de restul legilor interne care îi contravin.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat constant în

jurisprudența sa pe marginea art. 1, din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și libertăților fundamentale că art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO înscrie trei condiții în care privarea de un bun nu reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate al titularului asupra acelui bun, și anume:

- a) privarea să fie prevăzută de lege, adică de normele interne aplicabile în materie;
- b) să fie impusă de o cauză de utilitate publică;
- c) să fie conformă cu principiile generale ale dreptului internațional.

Jurisprudența organelor Convenției a mai adăugat o condiție specifică situației de privare de proprietate, anume necesitatea indemnizării corespunzătoare a titularului dreptului.

În sfârșit, tot ca o creație jurisprudențială s-a impus o condiție comună atât în privința privării de proprietate, cât și în materia limitărilor exercițiului acestui drept, prevăzute de parag. 2 al art. 1 din Protocolul nr. 1, respectiv **orice limitare trebuie să fie proporțională cu scopul avut în vedere prin instituirea ei.**

După cum a decis cu valoare de principiu fosta Comisie, o privare de proprietate *trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească o cauză de utilitate publică, să fie conformă normelor de drept intern și să respecte un raport de proporționalitate între mijloacele folosite în scopul vizat; privarea de proprietate trebuie să menajeze un just echilibru între exigențele de interes general și imperativele fundamentale ale individului, în special prin indemnizarea rezonabilă și proporțională a valorii bunului, acordată titularului acestuia*⁶.

Tododată, legalitatea privării de proprietate (privarea de proprietate trebuie să fie prevăzută de lege) presupune necesitatea respectării a două condiții:

- a) Trebuie să existe o lege în sensul Convenției, pe temeiul căreia privarea să fie făcută;
- b) Legea însăși trebuie să îndeplinească acele calități pe care i le-a determinat Curtea în jurisprudența sa, adică să fie *accesibilă, precisă și previzibilă.*

În sensul art. 1, alin. (2) din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, statele semnatare ale Convenției pot adopta legile pe care le consideră necesare [...] pentru a asigura plata amenzilor.

Respectiv, prevederile art. 318, alin. (1) Cod contravențional care stabilesc ca sancțiune amenda contravențională pot fi calificate ca limitare a dreptului de proprietate în sensul art. 1, alin. (2) din Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, însă, această prevede legală trebuie să îndeplinească acele calități pe care i le-a determinat Curtea în jurisprudența sa, adică să fie *accesibilă, precisă și previzibilă.*

Prin faptul că din redacția art. 318, alin. (1) Cod contravențional nu rezultă clar dacă această normă juridică se aplică doar în cazul *neexecutării totale* a unei hotărâri judecătorești sau poate fi aplicată și în cazul când hotărârea judecătorească este *neexecutată parțial*, însă din motive neimputabile debitorului, autorului sesizării

⁶ Comis. EDH, 15 ianuarie 1998, nr. 19734/1992, X. c. Italiei

i se încalcă dreptul de proprietate prevăzut de art. 46 din Constituție.

Totodată, autorului sesizării i se încalcă și dreptul la apărare, prevăzut de art. 26 din Constituție.

Articolul 26

Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Norma juridică din cuprinsul art. 318, alin. (1) Cod contravențional nefiind precisă, clară și previzibilă privează autorul sesizării de posibilitatea de a se apăra împotriva acuzației aduse, învinuirea în privința sa nefiind clară, iar lipsa clarității învinuirii privează autorul sesizării de posibilitatea realizării efective a dreptului la apărare.

În același timp, autorul sesizării consideră că prin încălcarea dreptului la apărare, acestuia i se încalcă și dreptul la acces la justiție.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Dreptul la apărare este parte integrantă a dreptului la un proces echitabil, care presupune printre altele și dreptul de a avea acces la justiție, iar autorul sesizării nu și poate realiza dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, în condițiile în care norma juridică contestată nu este precisă, clară și previzibilă.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁷

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁸

Subsemnatul Corpaci Filaret declar pe propria mea onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, pentru ce semnez.

Corpaci Filaret

ÎNCHEIERE

03 februarie 2025

or. Briceni

Judecătoria Edineț, sediul Briceni
Instanța în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Comerzan Ghenadie
Grefier Vineatenscaia Ecaterina
cu participarea contravenientului Corpaci Filaret

soluționând în ședință de judecată publică cererea contravenientului Corpaci Filaret, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată în cadrul examinării cauzei contravenționale de învinuire a lui Corpaci Filaret în comiterea contravenției prevăzută de art. 318 alin. (1) Cod contravențional,

a c o n s t a t a t :

La 31 iulie 2024 în Judecătoria Edineț, sediul Briceni a parvenit spre examinare cauza contravențională nr. 4-131/2024 de învinuire a lui Corpaci Filaret în comiterea contravenției prevăzută de art. 318 alin. (1) Cod contravențional, care a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Comerzan Ghenadie.

În cadrul examinării cauzei contravenționale, contravenientul Corpaci Filaret a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a normei de drept inclusă în art. 318 alin. (1) Cod contravențional, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare și anume norma juridică în cauză nu corespunde exigențelor de precizie, claritate și previzibilitate, nefiind clar dacă aceasta se aplică doar în cazul neexecutării totale a unei hotărâri judecătorești sau poate fi aplicată și în cazul când hotărârea judecătorească este executată parțial din motive neimputabile debitorului.

Susține că, prevederile art. 318 alin. (1) din Codul contravențional intră în contradicție cu art. 20, 26 și 46 din Constituția Republicii Moldova.

Contravenientul Corpaci Filaret a susținut cererea depusă din motivele invocate.

În cadrul ședinței de judecată executorul judecătorească Pascaru Valentin a solicitat respingerea cererii înaintate.

Audiind opinia participanților la proces, studiind sesizarea depusă, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază cererea lui Corpaci Filaret ca fiind întemeiată și care urmează a fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile 374 alin. (3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în

temeiul Constituției, al Codului contravențional, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform dispoziției art. 7 alin. (3) Codul de procedură penală, *Dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.*

Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. (4) alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, *Rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.*

Prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât: în sensul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) coroborat cu art. art. 20, 115, 116 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;
- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții: a) *obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;* b) *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;* c) *prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;* d) *nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.*

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată remarcă că, art. 318 alin. (1) din Codul contravențional, vizat în sesizarea depusă de contravenientul Corpaci Filaret, constituie obiect al controlului de constituționalitate, întrucât acestea fac parte din categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

La fel, instanța constată că excepția este ridicată de către contravenientul Corpaci Filaret în cadrul examinării cauzei contravenționale. Astfel, sesizarea este

64

formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) litera a) din Constituție.

În continuare instanța, ținând cont de prevederile legale sus enunțate, menționează că până în prezent o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, nu a depistat vreo hotărâre anterioară a Curții în privința problemei expuse mai sus.

În consecință, instanța de judecată apreciază că în speță, sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, fiind o lege organică, excepția a fost ridicată de către contravenient, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale. Ca urmare, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de contravenientul Corpaci Filaret.

De asemenea, Curtea Constituțională a menționat în pct. 81 al Hotărârii din 09 februarie 2016, privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova că, potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. De asemenea, Curtea a reținut că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Prin urmare, având în vedere că normele a căror neconstituționalitate se invocă urmează a fi aplicate la examinarea cauzei contravenționale, instanța consideră necesar de a suspenda procesul contravențional în prezenta cauză.

În acest context, conducându-se de Hotărârea Curții Constituționale din 09 februarie 2016, privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 7, art. 342 Codul de procedură penală, instanța de judecată

DISPUNE:

Se admite cererea contravenientului Corpaci Filaret privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a normei de drept inclusă în art. 318 alin. (1) din Codul contravențional, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare și anume norma juridică în cauză nu corespunde exigențelor de precizie, claritate și previzibilitate, nefiind clar dacă aceasta se aplică doar în cazul neexecutării totale a unei hotărâri judecătorești sau poate fi aplicată și în cazul când hotărârea judecătorească este executată parțial din motive neimputabile debitorului.

Se ridică excepția de neconstituționalitate în cauza contravențională nr. 4-24084630-28-4-31072024 (nr. manual 4-131/2024) de învinuire a lui Corpaci Filaret în comiterea contravenției prevăzută de art. 318 alin. (1) Cod contravențional.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului

constituționalității a normei de drept inclusă în art. 318 alin. (1) din Codul contravențional, neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare și anume să fie clar indicat dacă aceasta se aplică doar în cazul neexecutării totale a unei hotărâri judecătorești sau poate fi aplicată și în cazul când hotărârea judecătorească este executată parțial din motive neimputabile debitorului.

Se suspendă examinarea cauzei contravenționale nr. 4-24084630-28-4-31072024 (nr. manual 4-131/2024) de învinuire a lui Corpaci Filaret în comiterea contravenției prevăzută de art. 318 alin. (1) Cod contravențional, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea contravenientului Corpaci Filaret și copia dosarului contravențional.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Comerzan Ghenadie